

**Midtre Nordland
nasjonalparkstyre**

Postadresse
c/o Fylkesmannen i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

Besøksadresse
Storjord
8255 Røklund

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
Direkte: +47 75531691
fmnopost@fylkesmannen.no
www.nasjonalparkstyre.no/midtre-nordland

Lantmäteriet v/ Karl Tirén

Saksbehandler Oskar Nyheim Pettersen

Vår ref. 2021/895

Deres ref.

Dato 12.02.2021

Junkerdal og Rago nasjonalpark, Saltfjellet landskapsvernområde - Tillatelse til rydding av skog og opprusting av riksgrensen Norge - Sverige - Lantmateriet - 2021 -2024

På styremøte den 12.02.21 ble følgende vedtak enstemmig vedtatt:

Lantmäteriet gis dispensasjon fra vernebestemmelsene i Saltfjellet landskapsvernområde, Junkerdal nasjonalpark og Rago nasjonalpark til å gjennomføre nødvendig skogrydding langs riksgrensen, nødvendig opprusting, vedlikehold og flytting av grensemarkeringer samt eventuell oppføring av nye grensemerker i perioden 2021-2024. Det kan benyttes nødvendig motordrevet verktøy til oppgavene. Dispensasjon gis med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Dispensasjonen gis på følgende vilkår:

- Transporten i forbindelse med arbeidene skal skje på svensk side av grensen.
- Inngrep i terrenget, med tanke på skogrydding og grensemerking skal skje så skånsomt som mulig med tanke på forstyrrelser av vilt og skader på vegetasjon.
- I de periodene det arbeides og det er rein inne i områdene skal Saltfjellet Reinbeitedistrikt (Saltfjellet landskapsvernområde) ved Per Thomas Kuhmunen (46628243), Balvatn reinbeitedistrikt (Junkerdal nasjonalpark) ved Kristine Blind Helland (95746347) og Doukta reinbeitedistrikt (Rago nasjonalpark) ved Mats Pavall (99251200) kontaktes før arbeidet tar til. Dette for avklaring av hvilke hensyn som må utvises med tanke på beitende dyr.

Dispensasjonen fritar ikke tiltakshaver fra å innhente andre nødvendige tillatelser etter andre lovverk.

Vedlagt ligger fullstendig saksgang

Med hilsen

Oskar Nyheim Pettersen
Nasjonalparkforvalter

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Nasjonalpark	Saltfjellet-Svartisen, Junkerdal, Låhko, Sjunghatten og Rago
Naturreservat	Blakkådalen, Storlia, Dypen, Semska-Stødi, Langvassdalen-Ruffedalen, Stor-Graddis og Junkerdalsura
Landskapsvernområde	Saltfjellet og Gåsvatnan

Kopi til:

Statsforvalteren i Nordland Postboks 1405 8002 BODØ

Mottakerliste:

Statskog Fjelltjenesten avd. Fauske	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Saltdal kommune	Kirkegt. 23	8250	Rognan
Saltfjellet reinbeitedistrikt v/ Per Thomas Kuhmunen	Saltfjellveien 2086	8255	RØKLAND
Lantmåteriet v/ Karl Tirén			
Balvatn reinbeitedistrikt v/ Kristine Blind Helland	Bentevassveien 11d	8206	FAUSKE
Sørfold kommune	Strandveien 2	8226	Straumen
Duokta reinbeitedistrikt v/ Mats Pavall	Holtanveien 620	8219	FAUSKE
Statskog Fjelltjenesten avd. Fauske	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Rana kommune	Postboks 173	8601	MO i RANA

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2021/895-0

Saksbehandler: Oskar Nyheim Pettersen

Dato: 28.01.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	9/2021	12.02.2021

Saltfjellet landskapsvernområde, Junkerdal og Rago nasjonalpark - rydding av skog og opprusting av riksgrensen Norge - Sverige - Låntmateriet – 2021-2024

Forslag til vedtak

Låntmateriet gis dispensasjon fra vernebestemmelsene i Saltfjellet landskapsvernområde, Junkerdal nasjonalpark og Rago nasjonalpark til å gjennomføre nødvendig skogrydding langs riksgrensen, nødvendig opprusting, vedlikehold og flytting av grensemarkeringer samt eventuell oppføring av nye grensemerker i perioden 2021-2024. Det kan benyttes nødvendig motordrevet verktøy til oppgavene. Dispensasjon gis med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Dispensasjonen gis på følgende vilkår:

- Transporten i forbindelse med arbeidene skal skje på svensk side av grensen.
- Inngrep i terrenget, med tanke på skogrydding og grensemerking skal skje så skånsomt som mulig med tanke på forstyrrelser av vilt og skader på vegetasjon.
- I de periodene det arbeides og det er rein inne i områdene skal Saltfjellet Reinbeitedistrikt (Saltfjellet landskapsvernområde) ved Per Thomas Kuhmunen (46628243), Balvatn reinbeitedistrikt (Junkerdal nasjonalpark) ved Kristine Blind Helland (95746347) og Doukta reinbeitedistrikt (Rago nasjonalpark) ved Mats Pavall (99251200) kontaktes før arbeidet tar til. Dette for avklaring av hvilke hensyn som må utvises med tanke på beitende dyr.

Dispensasjonen fritar ikke tiltakshaver fra å innhente andre nødvendige tillatelser etter andre lovverk.

Bakgrunn

Det vises til e-post med søknad av 21. desember 2020.

Riksgrensen mellom Norge og Sverige skal ettersees. Dette arbeidet gjøres på oppdrag fra den svenske og norske stat. Oppgaven er tillagt Statens kartverk (Norge) og Lantmäteriet (Sverige). Svenske myndigheter har ansvaret for grenseettersyn fra grenserøys 185B (Jämtland) nordover til treiksrøysa. Arbeidet skal utføres i perioden 2020-2024.

Ettersyn av riksgrensen innebærer at grenselinja skal ryddes for vegetasjon som er høyere enn 0,5 m i grensegaten som er 5 m bred. Grensa er merket med ulike grensemarkeringer (riksrøys, utliggere (mindre steinrøys) og skilter). Alle grensemarkeringer skal ettersees, måles inn, og ved behov restaureres og males opp. Om et grensemerke ikke fyller sin funksjon kan det bli aktuelt å flytte det. I helt spesielle tilfeller kan det bli aktuelt å sette opp nye grensemarkeringer. Arbeidet vil bli gjennomført i mai-september.

Andre har gitt Lantmäteriet tillatelse til merking av riksgrensa innenfor Øvre Dividal nasjonalpark med tilsvarende ordlyd og vilkår som i forvalters innstilling over.

Grunnlaget for avgjørelsen

Det omsøkte vedlikeholdet av eksisterende grensemarkeringer er tillatt uten særskilt tillatelse i Saltfjellet landskapsvernområde og Junkerdal nasjonalpark. Det er tillatt med «vedlikehold av eksisterende stier, løypetraser, skilt, bruer bygninger og andre innretninger. Som vedlikehold anses nødvendige tiltak for å opprettholde nåværende eller tidligere standard...» (Saltfjellet landskapsvernområde) og bestemmelsene er ikke til hinder for: «vedlikehold av stier, bruer, skilt og lignende i henhold til forvaltningsplan». Selv om omsøkte vedlikehold ikke er nevnt i gjeldende forvaltningsplan for Junkerdal nasjonalpark, anser vi tiltakene for å falle inn under betegnelsen «og lignende» i forskriften. Lignende formuleringer er derimot ikke å finne i verneforskriftene for Rago nasjonalpark slik at dette må behandles etter naturmangfoldloven § 48.

Alle verneforskriftene freder vegetasjonen, både levende og død fra skade og ødeleggelse, men med noe ulike formuleringer. Det finnes ingen unntakshjemler i noen av forskriftene for å rydde grenselinja for skog, slik at søknaden må behandles etter naturmangfoldloven § 48 i alle verneområdene på dette området. Det samme gjelder for eventuell flytting og oppføring av nye grensemarkeringer. Dette er derfor behandlet etter naturmangfoldloven § 48 i alle verneområdene.

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jfr. naturmangfoldloven § 48.

Vurdering

Verneforskriftene for Saltfjellet Landskapsvernområde og Junkerdal nasjonalpark er ikke til hinder for det omsøkte vedlikehold av allerede eksisterende grensemarkeringer. Vedlikehold

av grensemarkeringer i Rago nasjonalpark vil også ha minimal påvirkning på landskapet ettersom dette er snakk om vedlikehold av allerede eksisterende grensemarkeringer.

Flytting og oppføring av nye grensemarkeringer i alle verneområdene kan være med på å endre landskapets karakter. Etter nærmere samtale vil dette bare være snakk om helt spesielle tilfeller hvor dagens grensemarkering ikke oppfyller sin funksjon, eller har andre åpenbare svakheter. Ettersom dette bare vil være snakk om meget få grensemarkeringer anser vi ikke dette for å være i strid med verneformål eller komme i konflikt med verneformålet. En synlig grensegate med godt vedlikeholdet grensemarkeringer vil dessuten lette arbeidet for de som skal drive oppsyn og grenseoverskridende reindrift/arbeid i grensetraktene.

Arbeidene med å fjerne vegetasjon lavere enn 0,5 meter i en 5 meters bredde i grensegata vil naturligvis være inngripende for vegetasjonen i det aktuelle området. Verneområdenes grense mot Sverige går i all hovedsak i snaufjellsterreng, slik at det bare i unntakstilfeller vil være nødvendig med slik rydding. Skogryddingen i de tilfellene det er nødvendig anses imidlertid ikke for å være omfattende nok til at det strider mot verneformål eller kan påvirke verneverdier i nevneverdig grad. Forstyrrelser på dyr og fugler i yngletiden kan unngås, dersom tiltaket gjennomføres så seint på sommeren at man unngår yngletiden. Det er ikke satt vilkår om at arbeidene skal begynne etter en viss dato fordi vi tror dette vil begrense seg naturlig med tanke at disse områdene ikke tiner frem før langt utpå sommeren. Det er satt vilkår om at reinbeitedistriktene skal kontaktes i forkant av arbeidet for å unngå forstyrrelser på rein som måtte befinne seg i området.

Vedlikehold av riksgrensen er nødvendig av hensyn til vesentlige samfunnsinteresser, og et arbeid som utføres med jevne mellomrom av ansvarlige myndigheter i Norge og Sverige. Det forventes derfor at aktiviteten gjennomføres så hensynsfullt som mulig, og at det tas hensyn til andre menneskers ferdsel, dyreliv, vegetasjon og reindrift i området. Med tanke på at dette er å anse som en vesentlig samfunnsinteresse vil terskelen for å innvilge denne typen søknader være lav.

Det er ikke fare for at andre kan søke om tillatelse på samme grunnlag og skape presedens for en utvikling som på sikt kan skade verneformålet, jfr. naturmangfoldlovens § 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning.

Kunnskapsgrunnlaget for gjennomføring av overvåkingen er god, og tilfredsstillende naturmangfoldlovens § 8. Naturmangfoldlovens § 9 om føre-var prinsippet kommer derfor ikke til anvendelse i denne saken.

Vedlikehold av riksgrensens grenserøyser, og grensegate gjennomføres på samme måte som tidligere. Aktiviteten gjennomføres til fots og med ryddesag og/eller motorsag, og vurderes til å være en miljøforsvarlig metode, jf. Naturmangfoldloven § 12.

På grunnlag av det som er nevnt ovenfor mener forvaltningsmyndigheten at søknaden tilfredsstillende naturmangfoldloven § 48 krav til å gi dispensasjon fra et vernevedtak og at søknaden kan innvilges.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt: